

И самото море, тихото и невълнувано оуй море, бѣше и то спокойно и само отъ дѣлбокото му дѣно са чуваше едно леко и правилно шумулене, което ослабяно еще отъ разстоянието, виждаши са че е тихото сумтене на съня му. Като наплѣзва съ заливи между земнитѣ брегове, струва ти са че раствори рѣцѣ и цалува три първородни чеда Стабія, Херкуланумъ и Помпей.

«Спите вѣй, градоге, цвѣтъ и слава на Кампания, вѣй спите! Какъто сте вѣй сега елмазытѣ на куронната на държавата, тѣй бѣхъ едно време укращеніе на Египетъ богатытѣ градове на Нилъ! Величіето имъ са изгуби заедно съ тѣхъ, спѣхъ посрѣдь развалини, и палатытѣ и храмоветѣ са преобърнѣхи на гробове; зміитѣ са вїжатъ подъ трѣвата на птицата имъ, гушериytѣ са грѣхъ на припекъ въ чертогытѣ имъ. Споредъ единъ таинственъ законъ на природата, който еднитѣ въздига, а другиytѣ унижава, вѣй благоденствувате на развалинитѣ имъ; ты, гордый Риме, освои славата на Сезостра и на Семірамида, ты, градс на разбойници, ограби богатства та имъ. И тѣзи градове, които сѫ поробени на тріумфа ти и които сѫ търговскій изворъ на раскошеството ти, азъ ги гледамъ отъ тѣзи высочина и ги кълик, азъ послѣднитѣ сънъ на забравенитѣ царе. Ще доде частътъ когато Египетъ ще си отмъсти и коннетѣ да варваритѣ ще иматъ фелитѣ си въ златитѣ палати на Нерона, и ты който си съялъ своитѣ завоеваніи на вѣтъра ще женещъ въ бурята разрушеніе и пагуба.»

Когато египтянинътъ изговаряше пророчеството, което жестоката сѫдба послѣ осѫществи, лицето му бѣше таквози щото фантазията на поетъ или на живописецъ не можеше измысли образъ постражденъ. Мрачкавата свѣтлина на зората, която придава блѣдностъ и на младата хубостъ, хвърляше на гордитѣ черти на Арбака сънката на смъртъта, и честата му коса която слѣзваше доро до раменитѣ, тъмната му, широка и вѣлнувана дреха, рѣката му която са простираше на вѣнь отъ радостъ очи, сичко туй представяше египтянинъ като едно сѫщество сложно отъ пророкъ и демонъ.

Отъ градоветѣ и отъ морето той хвърли очи на лозята и на зеленитѣ лѣсове на Кампания които лежехъ презъ него, защото градскытѣ врата и стѣни, на които древната направа са виждаше пелазгическа ако и да заключзахъ въ себе си Помпей, но тѣ не съсставяха истинитѣ предѣли на града. Той са простираше съ вилитѣ си около сичките страни на Визувий, който тогасъ не бѣше като днесъ толкози високъ и стръменъ къмъ върха си, жицелитѣ му